

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Dagmar Nygrínové a soudců JUDr. Petra Průchy a Mgr. Evy Kyselé v právní věci žalobce: **V. F.**, zast. Mgr. Alexandrem Vaškevičem, advokátem, se sídlem v Plzni, Františkánská 7, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem v Praze 7, Nad Štolou 3, poštovní schránka 21/OAM, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 21. 10. 2004, č. j. 60 Az 114/2004 – 30,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žádnému z účastníků **se nepřiznává** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

Žalobce (dále jen „stěžovatel“) včas podanou kasační stížností napadá shora označený rozsudek Krajského soudu v Plzni, kterým byla zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí žalovaného správního orgánu ze dne 26. 7. 2004, č. j. OAM-445/LE-B04-B04-2004. Tímto rozhodnutím byla žádost stěžovatele o udělení azylu zamítnuta jako zjevně nedůvodná dle § 16 odst. 1 písm. k) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (zákon o azylu).

Stěžovatel v kasační stížnosti rovněž požádal o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

V žalobě, která směřovala proti uvedenému rozhodnutí, stěžovatel v obecné rovině namítal porušení § 3 odst. 3, § 32 odst. 1, § 46 a § 47 odst. 3 zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád) a § 12, § 91 zákona o azylu. Ke skutkovým důvodům zejména

uvedl, že se žalovaný vyhnul hodnocení země původu stěžovatele. Doplnil, že země původu stěžovatele není schopna stěžovateli zajistit ochranu. Požadoval, aby napadané rozhodnutí bylo zrušeno a věc byla vrácena k dalšímu řízení.

V následném rozsudku dospěl krajský soud obdobně jako správní orgán k závěru, že stěžovatel požádal o azyl až po udělení správního vyhoštění, přičemž na území České republiky před správním vyhoštěním pobýval a měl tak možnost vejít v kontakt s českými úřady, u kterých by mohl požádat o azyl. Z hlediska takto uváděných důvodů žádosti o udělení azylu se krajský soud zcela ztotožnil s právním názorem a závěrem žalovaného správního orgánu o zamítnutí žádosti o azyl jako zjevně nedůvodné podle § 16 odst. 1 písm. k) zákona o azylu. Krajský soud v Plzni neshledal naplnění žádného žalobního bodu a žalobu proto napadeným rozsudkem nedůvodnou zamítl.

Proti tomuto rozsudku podal stěžovatel kasační stížnost, opírající se o důvody vymezené v § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“). K písm. a) citovaného zákonného ustanovení stěžovatel uvedl, že krajský soud (a žalovaný) nesprávným způsobem posoudil právní otázku, a sice, zda lze na souzený případ vztáhnout ustanovení § 16 písm. g) zákona o azylu (správně písm. k) – pozn. Nejvyššího správního soudu), tedy že žádost o udělení azylu byla podána zjevně nedůvodně. Konkrétně uvedl, že se v zemi původu dostal do finančních potíží a byl pronásledován vymahači; státní orgány mu neposkytly ochranu. Domnívá se, že splňuje podmínky vymezené v § 12 b) zákona o azylu, neboť patří do „sociální skupiny nečlenů zločineckých struktur“, je pronásledován a domovský stát tuto situaci toleruje. Odkázal rovněž na čl. 65 metodologické Příručky procedur a kritérií pro přiznání postavení uprchlíka. Stejně tak žalovanému vytýkal způsob, jakým se vypořádal s tvrzením o překážce vycestování. K ustanovení § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. stěžovatel uvedl, že žalovaný provedl nedostatečným způsobem dokazování a na základě zjištěného skutkového stavu nebylo možno spravedlivě rozhodnout. V této souvislosti doplnil, že žalovaný nerespektoval situaci stěžovatele, který má omezené možnosti pro obstarání důkazů o perzekuci v domovské zemi a krajský soud se tímto nijak nezabýval. K označenému písm. d) stěžovatel v kasační stížnosti uvedl, že soud nesprávným způsobem posoudil právní otázku, zda správní řízení netrpělo procesní vadou. K tomuto rovněž doplnil, že správní orgán provedl nedostatečným způsobem dokazování, a namítl, že rozhodnutí žalovaného neodpovídá dikci § 47 odst. 3 správního řádu a řízení tak trpí neodstranitelnou vadou a je třeba je zopakovat. Na základě výše uvedených důvodů stěžovatel navrhl zrušení shora označeného rozhodnutí krajského soudu a vrácení věci k dalšímu řízení.

Žalovaný podal na výzvu soudu ke kasační stížnosti vyjádření, ve kterém vyslovil souhlas se závěry soudu a odkázal na správní spis. K přiznání odkladného účinku kasační stížnosti neshledal důvody. Upozornil rovněž na skutečnost, že žádost byla zamítnuta podle jiného písm. § 16 zákona o azylu než uvádí stěžovatel v kasační stížnosti. Navrhl zamítnutí kasační stížnosti.

Nejvyšší správní soud nejprve posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že kasační stížnost je podána včas a jde o rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost přípustná. Stěžovatel je zastoupen advokátem.

Nejvyšší správní soud dále vážil nezbytnost rozhodnutí o žádosti o odkladný účinek kasační stížnosti. Dospěl k závěru, že o ní není třeba rozhodovat tam, kde je o kasační stížnosti rozhodováno přednostně a kde je žadatel chráněn před důsledky rozsudku krajského

soudu režimem pobytu za účelem strpění podle § 78b odst. 1, 2 zákona o azylu (cizinec má nárok na udělení víza za účelem strpění pobytu mj., pokud žádost doloží dokladem o podání kasační stížnosti proti rozhodnutí soudu o žalobě proti rozhodnutí ministerstva ve věci azylu a návrhu na přiznání odkladného účinku - takové vízum opravňuje cizince k pobytu na území po dobu platnosti víza, která je 365 dnů; na žádost cizince odbor cizinecké a pohraniční policie platnost víza prodlouží, a to i opakovaně). Ze zákona platnost uvedeného víza zaniká právní mocí rozhodnutí o kasační stížnosti. Pozitivní rozhodnutí o žádosti o odkladný účinek by tedy nemělo z hlediska ochrany stěžovatele žádný význam, negativní by před rozhodnutím o kasační stížnosti bránilo řádnému soudnímu řízení. Při rozhodnutí o kasační stížnosti pak je rozhodnutí o odkladném účinku nadbytečné, neboť obecně může přiznání odkladného účinku kasační stížnosti přinést ochranu jen do doby rozhodnutí o této stížnosti.

Nejvyšší správní soud přezkoumával napadené rozhodnutí krajského soudu v mezích důvodů vymezených stížnostními body (§ 109 odst. 2 a 3 s. ř. s.) a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Z obsahu kasační stížnosti plyne, že se stěžovatel dovolává důvodů uvedených v § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s.

Podle citovaných písm. § 103 odst. 1 s. ř. s. lze kasační stížnost podat z důvodu tvrzené a) nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení, b) vady řízení spočívající v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech nebo je s nimi v rozporu, nebo že při jejím zjišťování byl porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem takovým způsobem, že to mohlo ovlivnit zákonnost, a pro tuto důvodně vytýkanou vadu soud, který ve věci rozhodoval, měl napadené rozhodnutí správního orgánu zrušit; za takovou vadu řízení se považuje i nepřezkoumatelnost rozhodnutí správního orgánu pro nesrozumitelnost a d) nepřezkoumatelnosti spočívající v nesrozumitelnosti nebo nedostatku důvodů rozhodnutí, popřípadě v jiné vadě řízení před soudem, mohla-li mít taková vada za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé.

Podle ustanovení § 12 zákona o azylu se azyl cizinci udělí, bude-li v řízení o udělení azylu zjištěno, že cizinec je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.

Ustanovení § 16 odst. 1 písm. k) zákona o azylu přitom stanoví, že žádost o udělení azylu se zamítne jako zjevně nedůvodná, pokud stěžovatel podal žádost o udělení azylu s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění nebo vydání k trestnímu stíhání do ciziny, ačkoliv mohl požádat o udělení azylu dříve.

Z předloženého správního spisu Nejvyšší správní soud zjistil, že stěžovatel podal dne 14. 7. 2004 návrh na zahájení řízení o udělení azylu, ze kterého vyplynulo, že důvodem žádosti o azyl je pronásledování ze strany vymahačů, kteří po něm požadují zaplacení škody za údajné nabourání vozidla; bez peněz se nemůže vrátit, hrozí mu napadení. Stejně tak z protokolu o pohovoru k důvodům návrhu na zahájení řízení o udělení azylu na území České republiky ze dne 21. 7. 2004 vyplynulo, že stěžovatel o azyl žádá z důvodů

pronásledování ze strany vymahačů. Se žádostí o pomoc se přitom účinně na domovské orgány neobrátil; žádné problémy přitom s domovskými orgány neměl. Ze spisu dále vyplynulo, že stěžovatel o azyl nepožádal bezprostředně po příjezdu na území České republiky, o azyl požádal až po udělení správního vyhoštění.

Z takto zjištěného skutkového stavu, a to v rozhodující míře přímo od stěžovatele, vycházel správní orgán, jakož i krajský soud a jejich závěr o tom, že stěžovatel neuvedl skutečnosti svědčící o tom, že by mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 zákona o azylu, tak plně vychází ze skutkového stavu zjištěného v průběhu správního řízení. Stěžovatel pobýval na území České republiky, měl možnost vejít v kontakt s českými úřady a podat žádost o udělení azylu. O azyl však požádal až po udělení správního vyhoštění. Ze spisu vyplynulo, že stěžovatel vycestoval na řádný cestovní pas dne 17. 5. 2004, na území ČR vstoupil legálně přes přechod Chotěbuz z Polska (sám uvádí příjezd do České republiky dokonce o měsíc dříve), měl cestovní vízum s povolením pobytu 7 dnů od 7. 5. 2004 do 30. 5. 2004. Pohyboval se nejprve v P., poté odcestoval do B., kde byl jako cizinec bez dokladů zadržen policejní hlídkou a bylo mu dne 30. 6. 2004 uděleno správní vyhoštění. Byl zadržen a odvezen do B., teprve zde požádal účelově o azyl.

Za této situace považuje Nejvyšší správní soud tvrzení stěžovatele o pronásledování v domovské zemi, o příčinách odcestování z domovské země, jakož i překážce vycestování, za účelová a nepřisvědčil jim. Uvedené pronásledování a navazující ohrožení zdraví či života jsou podle Nejvyššího správního soudu natolik závažná, že by před nimi stěžovatel v případě jejich opravdové hrozby vyhledal ochranu okamžitě po příjezdu na území České republiky a neuvedl je teprve až po udělení správního vyhoštění. Nejvyšší správní soud rovněž uvádí, že uváděné námitky jsou navíc plně konzumovány skutečností, že žádost o udělení azylu byla zamítnuta jako zjevně nedůvodná dle § 16 odst. 1 písm. k) zákona o azylu. Nejvyšší správní soud pro podporu svých tvrzení odkazuje i na dosavadní judikaturu, např. na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 1. 2005, č. j. 4 Azs 300/2004, ve kterém bylo uvedeno, *že byla-li žádost o azyl podána až poté, co bylo rozhodnuto o správním vyhoštění žadatele, a tato žádost byla zamítnuta jako zjevně nedůvodná podle § 16 odst. 1 písm. k) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění zákona č. 325/1999 Sb., nemohou před soudem obstát námitky nesprávného posouzení skutkového stavu věci vztahující se k důvodům udělení azylu.* Obdobně Nejvyšší správní soud poznamenává, že za situace, kdy byla žádost o udělení azylu zamítnuta jako zjevně nedůvodná podle § 16 zákona o azylu, již nepřísluší posuzovat překážky vycestování dle § 91 zákona o azylu, neboť aplikace těchto ustanovení se váže na ustanovení § 12 zákona o azylu, kterého v daném případě užito nebylo.

I přesto však Nejvyšší správní soud nad rámec výše uvedeného přezkoumal všechny námitky vztahující se ke skutkovému posouzení věci a porovnal je s uvedenými důvody vymezenými v § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s., avšak neshledal naplnění ani jednoho z nich.

Stejně tak Nejvyšší správní soud neshledal nesprávné právní posouzení, ať již ze strany krajského soudu či žalovaného správního orgánu. Žalovaný správní orgán a krajský soud postupovaly správně, pokud na základě výše popsaného skutkového stavu žádost o udělení azylu posoudily jako zjevně nedůvodnou dle § 16 odst. 1 písm. k) zákona o azylu. Přitom neporušily žádného ustanovení zákona. V námitkách vážících se k nesprávnému právnímu posouzení - stěžovatel zejména namítal, že krajský soud (a žalovaný) nesprávným způsobem posoudil právní otázku, a sice, zda lze na souzený případ vztáhnout ustanovení § 16 zákona o azylu, tedy že žádost o udělení azylu byla podána zjevně nedůvodně - tak Nejvyšší správní soud stěžovateli nemohl přisvědčit.

Konečně k námitkám vážícím se ke stížnostnímu důvodu vymezeného pod písm. d) - stěžovatel uvedl, že krajský soud nesprávným způsobem posoudil právní otázku, zda správní řízení netrpělo procesní vadou; správní orgán provedl nedostatečným způsobem dokazování resp. rozhodnutí žalovaného neodpovídá dikci § 47 odst. 3 správního řádu a řízení tak trpí neodstranitelnou vadou a je třeba je zopakovat - zaujal Nejvyšší správní soud závěr, že rozhodnutí je zcela v souladu s dikcí ustanovení § 47 odst. 3 správního řádu (*V odůvodnění rozhodnutí správní orgán uvede, které skutečnosti byly podkladem rozhodnutí, jakými úvahami byl veden při hodnocení důkazů a při použití právních předpisů, na základě kterých rozhodoval*.), není zatíženo neodstranitelnou vadou, a není je třeba proto zopakovat; krajský soud tak postupoval i v této otázce správně. K další námitce stěžovatele - správní orgán provedl nedostatečným způsobem dokazování - odkazuje Nejvyšší správní soud na výklad podaný výše a shrnuje, že ani v těchto námitkách nemohl stěžovateli přisvědčit.

Nejvyšší správní soud tak uzavírá, že v souzené věci neshledal na základě tvrzených skutečností naplnění žádného z namítaných stížnostních důvodů.

Ze všech shora uvedených důvodů Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji jako takovou zamítl (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

O nákladech řízení rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s. Protože stěžovatel neměl v řízení úspěch a žalovaný žádné náklady neuplatňoval a Nejvyšší správní soud ani žádné mu vzniklé náklady ze spisu nezjistil, rozhodl tak, že žádnému z účastníků se právo na náhradu nákladů řízení nepřiznává.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 16. listopadu 2005

JUDr. Dagmar Nygrínová
předsedkyně senátu